

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

- kivonat -

2013. március

Készítette az

Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízkezelés-gazdálkodási és Víziközmű Osztálya

és az Alsó-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2013. március 7.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

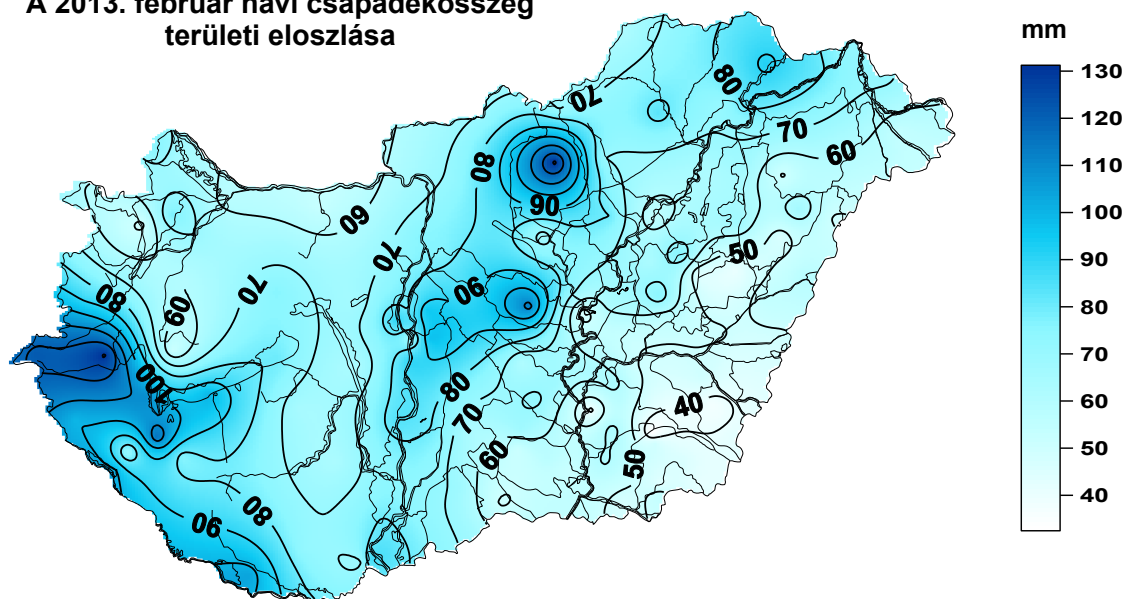
Csapadék

2013 februárjában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 32 mm (Orosháza) és 132 mm (Kékestető) között alakult, az országos területi átlagérték 69 mm volt, ami 40 mm-rel (138 %-kal) több a viszonyítási időszak (1971-2000) február havi átlagánál.

Februárban az ország egész területén az átlagosnál több csapadék hullott. Az átlaghoz viszonyított legnagyobb havi csapadéktöbblet (60-100 mm) a Nyugat-Dunántúl egyes községeiben, a Duna-Tisza köze északi részén és a Mátrában fordult elő.

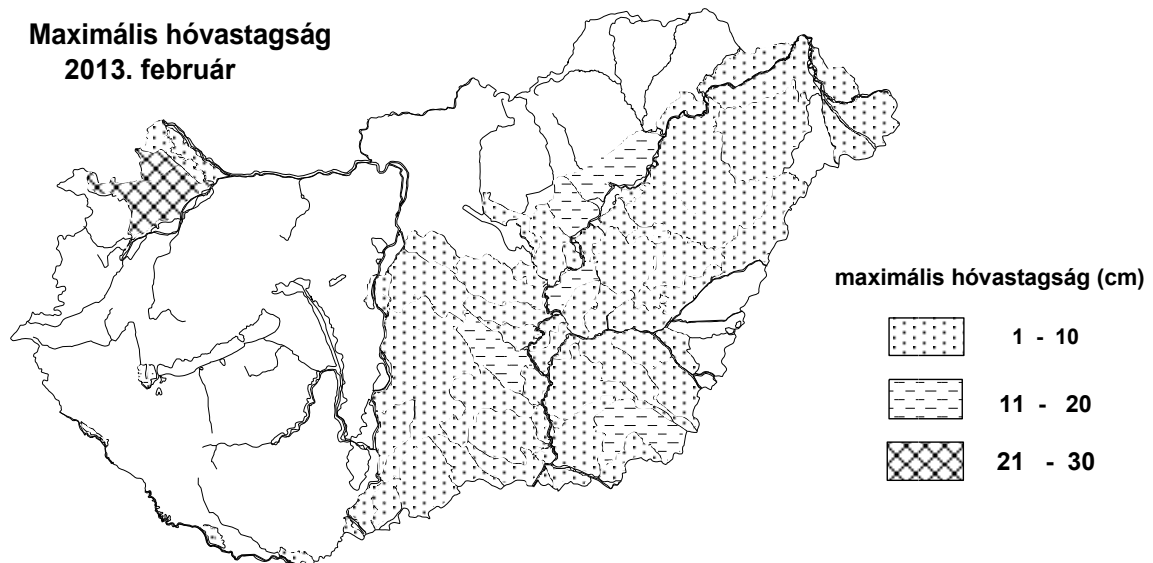
Országos áttekintésben a februári átlaghoz viszonyított a legnagyobb csapadéktöbbletet (101 mm) Zalaegerszeg állomáson jegyezték fel.

A 2013. február havi csapadékösszeg területi eloszlása

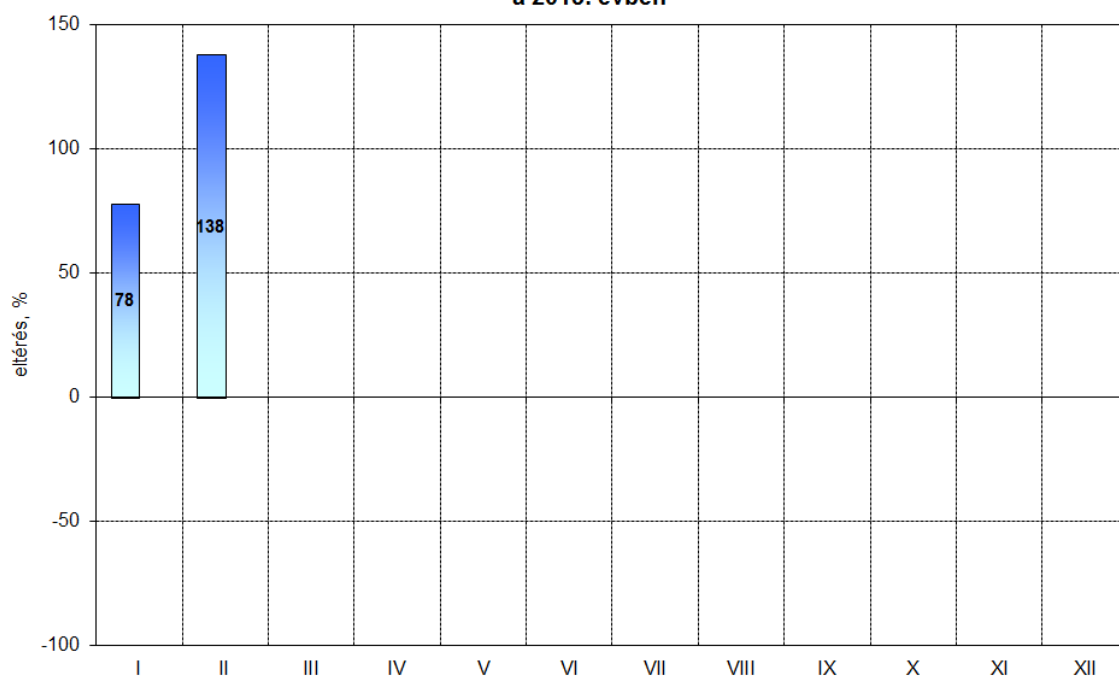
A februári csapadék egy része hó formájában érkezett, és az ország síkvidéki területein is átmenetileg összefüggő hótakaró alakult ki. 10 cm-t meghaladó maximális hóvastagságokat síkvidéken a Kisalföldön, az Északi-középhegység előterében és a Viharsarok egyes községeiben jegyezték fel. Síkvidéken a maximális hóvastagság (23 cm) Árpás állomáson fordult elő.

**Maximális hóvastagság
2013. február**

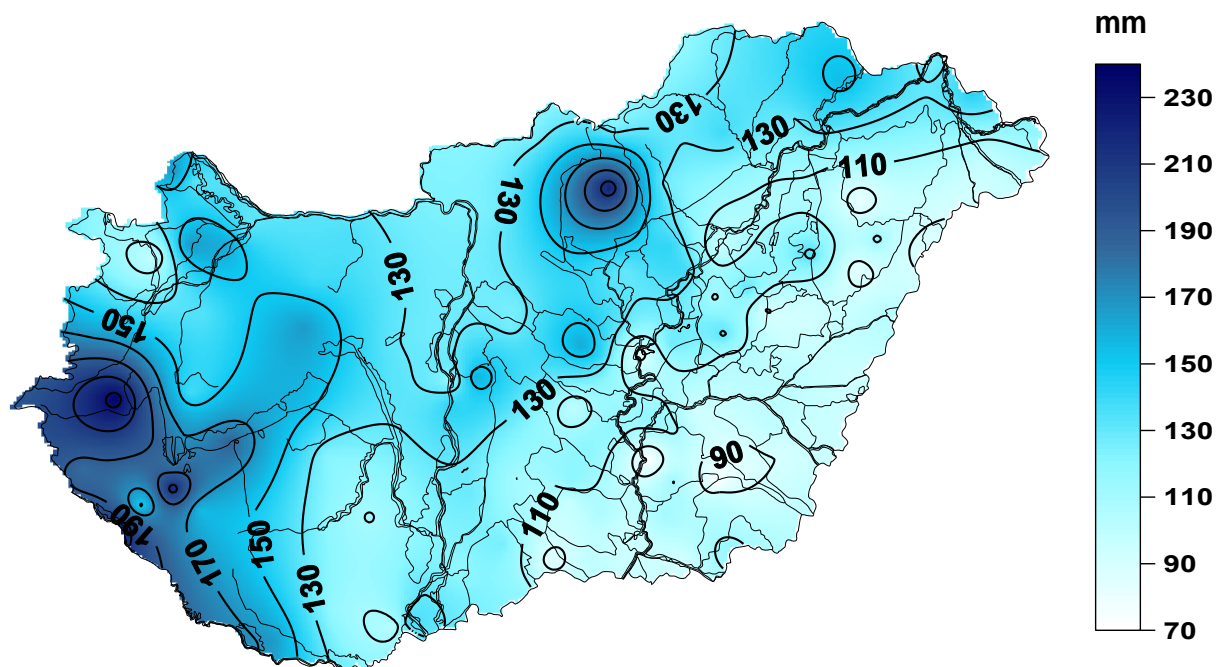
A következő szövegtáblában a 2013. évre vonatkozóan havi bontásban mutatjuk be a csapadékösszeg országos területi átlagértékének relatív eltérését a sokévi középértéktől.

A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2013. évben

A 2013. január-február időszakban lehullott csapadék mennyisége 71 mm (Szentes) és 238 mm (Zalaegerszeg) között alakult, az országos területi átlagérték 127 mm volt, amely az időszakos átlagnál 66 mm-rel (108%-kal) magasabb.

A 2013. január-február havi csapadékösszeg területi eloszlása

Országos áttekintésben az átlaghoz viszonyított legnagyobb kéthavi csapadéktöbblet (90-177 mm) a Dunántúl nyugati-délnyugati részén és a Balaton térségében alakult ki. Az átlaghoz viszonyított legnagyobb kéthavi csapadéktöbblet (177 mm) Zalaegerszeg állomáson fordult elő.

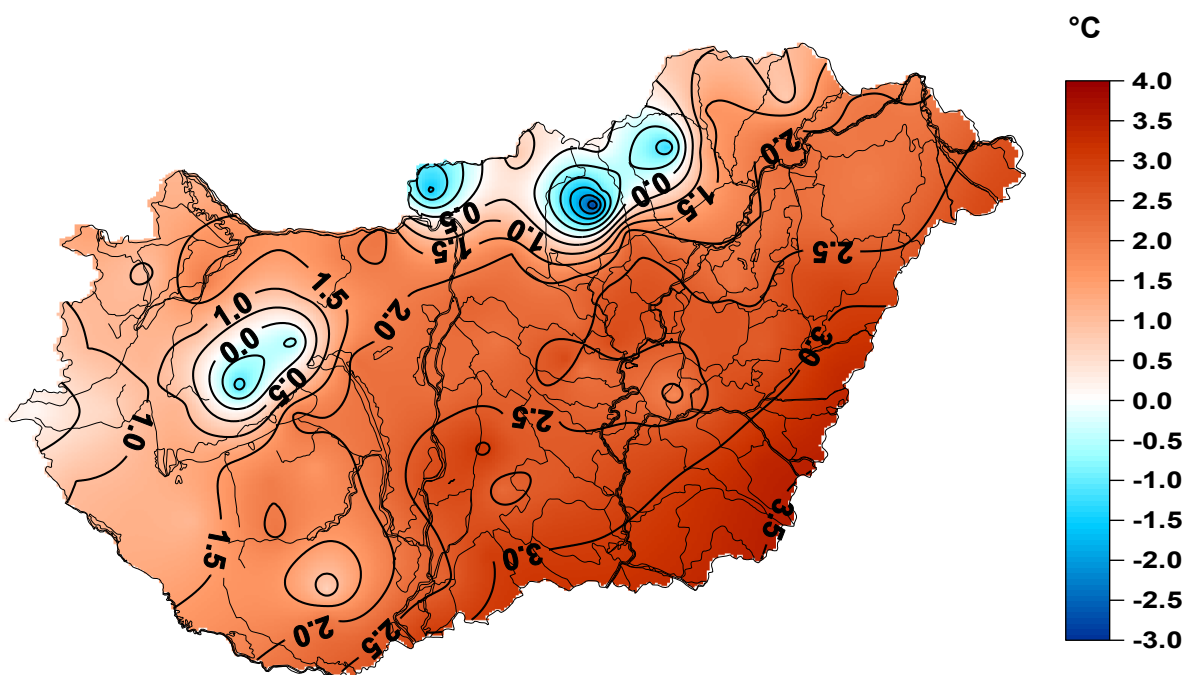
Léghőmérséklet

A február havi középhőmérséklet $-2,9\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Kékestető) és $3,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ (Békéscsaba) között alakult, az országos területi átlagérték $1,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt, ami $1,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ -kal magasabb az átlagnál.

A havi középhőmérséklet – a Nyugat-Dunántúl és a Bakony területének kivételével – az ország területén meghaladta a február havi átlagot.

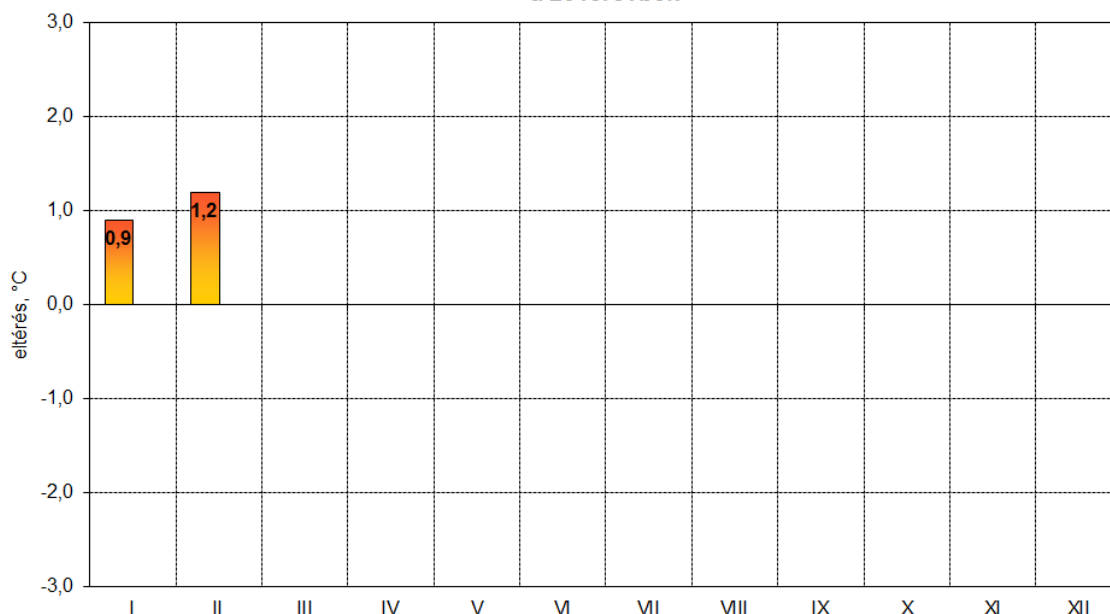
Országos áttekintésben a február havi középhőmérséklethez viszonyított legnagyobb negatív eltérés ($0,7\text{ }^{\circ}\text{C}$) Szentgotthárd, a legnagyobb pozitív eltérés ($2,6\text{ }^{\circ}\text{C}$) Körösszakál állomáson fordult elő.

A 2013. február havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékeinek 2013. évi alakulását szemléltetjük.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékeinek sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2013. évben

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma február végén az egy hónappal korábbi állapottól alig tért el. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát többnyire a – telített állapotot erősen megközelítő, helyenként azt elérő – 90-100% közötti telítettségi értékek jellemezték.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma februárban számottevően nem változott. Síkvidékeink túlnyomó részén ezen talajréteg nedvességtartalmát február végén a telített, sokfelé a túltelített állapot jellemezte.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvesség-tartalma februárban számottevően növekedett. A hónap végén a jellemző telítettségi értékek 100% közelében alakultak, azaz ezt a talajréteget a telített, sokfelé a túltelített állapot jellemezte. Ennél alacsonyabb nedvességtartalom (70-90% közötti telítettségi értékek a Körös-Maros köze területén fordultak elő.

Talajvíz

Februárban a síkvidéki területek legnagyobb részén emelkedett a talajvízszint. Az emelkedés mértéke mind az Alföldön, mind pedig a Dunántúlon jellemzően a 0-25 cm osztályközbe sorolható. A Kisalföld területének jelentős részén viszont 25 cm-t meghaladó emelkedés alakult ki. Egyes észlelőkutak környezetében (a Duna–Tisza közén Bócsa térségében, Duna mentén Uszódnál, Jászberényben a Zagyva közelében, illetve a Tiszántúlon) kisebb talajvízszint-csökkenés mutatkozott.

Az elmúlt hónapban az 1971-2000 közötti időszak február havi területi átlagnál magasabban helyezkedett el a talajvíztükör a Kisalföld területének jelentős részén, a Mezőföld és a Dráva-menti síkság peremvidékein, az Alföldön (Szolnoki-ártér, Jászság és a Tisza völgy síkjának több körzete, Nyírség keleti térszínei, Hajdúság és a Hortobágy jelentős része, Maros hordalékkúpjának délkeleti fele). Az eltérések jellemzően a 0-25 cm közöttiek, kisebb körzetekben 100-200 cm közötti értékek is előfordulnak.

A viszonyítási időszaknál alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Duna-Tisza köze csaknem egészén, a Mátra előterében és a Tiszántúl jelentős részén. A legnagyobb (200-300 cm, helyenként azt meghaladó) eltérések továbbra is a Duna-Tisza köze északnyugati és délkeleti részén, illetve a déli országhatár mellett, valamint a Mátra előterében mutatkoztak. A Tiszántúlon kialakult süllyedések értéke – egyes észlelőkutak környezetének kivételével – kisebb volt 100 cm-nél.

A síkvidékek területi átlagában a talajvíztükör 2013. február hónapban az 1971-2000. közötti időszak február havi átlagértékénél 40-45 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2013 februárjában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 155,44 millió m³ volt, ami 76,61 millió m³-rel (97%-kal) haladta meg az előző havi mennyiséget. A február havi vízforgalom egy része a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán 9 vízügyi igazgatóság területén fordult elő belvízelöntés, amelynek maximális kiterjedése országos összesítésben 14477 ha volt.

Az szárazabbra fordult időjárás és az elvezetések következtében március első napjaiban az elöntött terület kiterjedése jelentősen csökkent.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2013 februárjában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 76,61 millió m³-rel (97 %-kal) növekedett.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2013. február 25-én kiadott hosszútávú meteorológiai előrejelzése szerint a március átlagos hőmérsékletű és az átlagosnál szárazabb, az április átlagos hőmérsékletű és átlagosan csapadékos, a május az átlagosnál kissé melegebb és az átlagosnál kissé szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

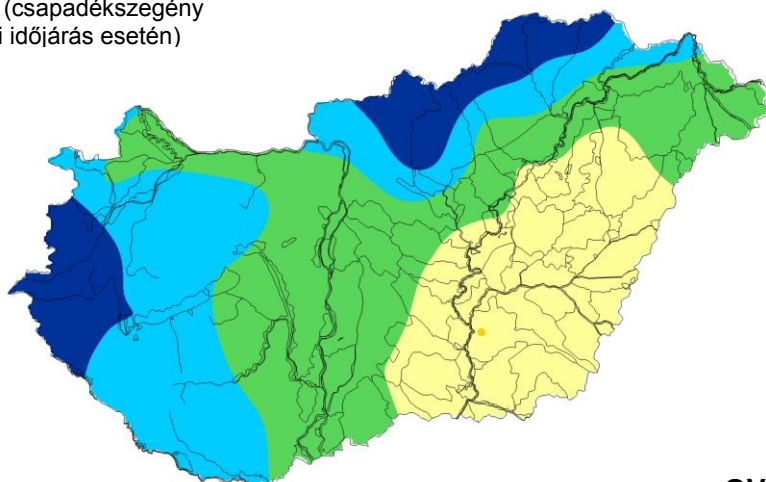
Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
március	3,9 – 6,8 (5,4)	5 – 35 (32)
április	9,2 – 11,2 (10,3)	30 – 65 (46)
május	15,1 – 17,2 (15,6)	30 – 75 (61)

Az OMSZ 2013. március 7-én kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napon térszerte és időben meglehetősen változékony időjárásra lehet számítani. Az időszak első harmadát jellemző enyhe időt követően erős lehűlés valószínű, a jövő héten a napi középhőmérséklet a január végi-február eleji értékek közelében valószínű. Többször és többfelé várható csapadék – az időszak második felében sokfelé hó formájában –, de ennek mennyisége területi átlagban előreláthatólag nem haladja meg a 10mm/nap értéket.

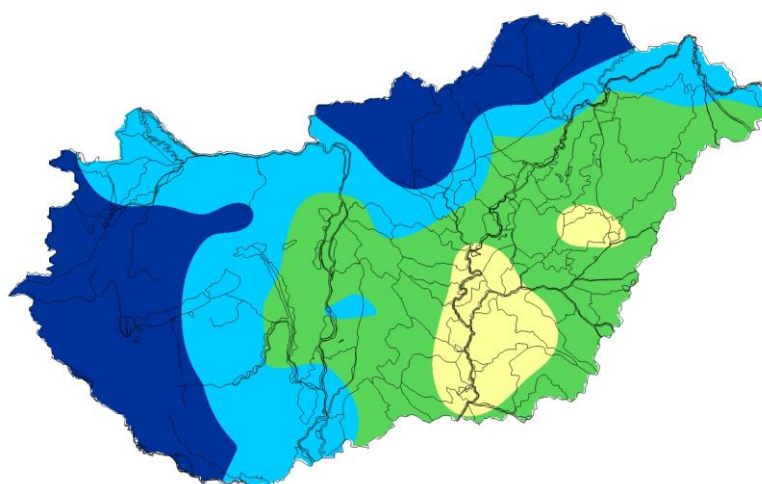
A Gördülő Vízháztartási Mutató (GVM) 2013. márciusra előrejelzett értékei

Márciusban az Alföldön száraz, illetve átmeneti, míg a Dunántúlon és Észak-Magyarországon nedvesebb vízháztartási helyzet várható.

A-változat (csapadékszegény márciusi időjárás esetén)

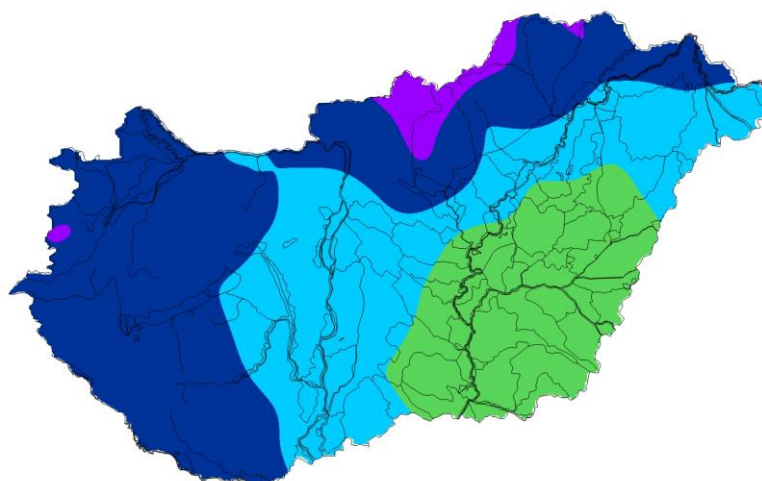
B-változat (átlagosan csapadékos márciusi időjárás esetén)

GVM

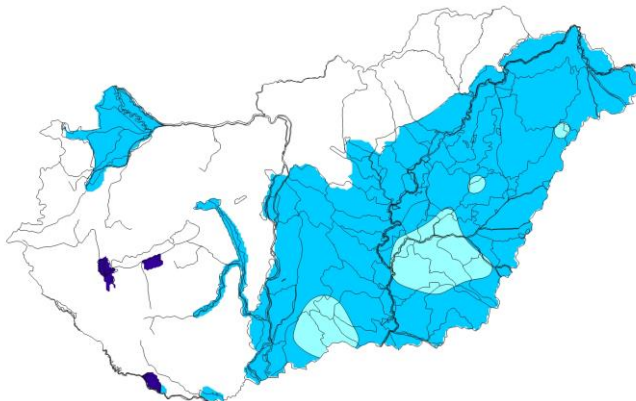

C-változat (átlagosnál csapadékosabb márciusi időjárás esetén)

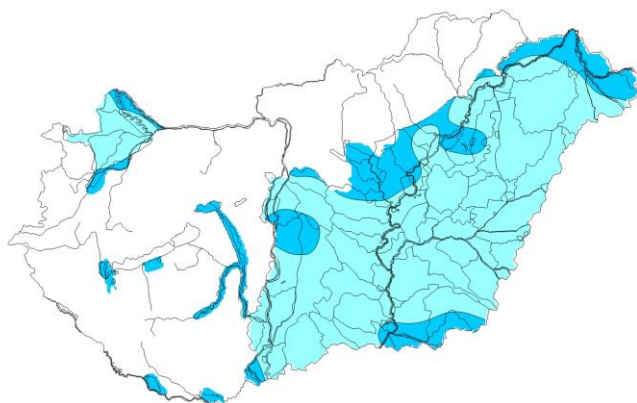

Átlagosnál csapadékosabb márciusi időjárás esetén az ország jelentős részén közepes belvíz kialakulása lehetséges. Átlagos, illetve az átlagosnál szárazabb márciusi időjárás mellett - néhány kisebb térség kivételével – legfeljebb csekély belvízre számíthatunk.

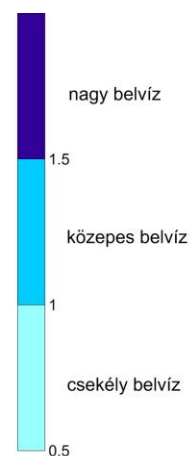
A belvízindex alakulása átlagosnál csapadékosabb márciusi időjárás esetén

A belvízindex alakulása átlagosan csapadékos márciusi időjárás esetén

PBI

A belvízindex alakulása átlagosnál szárazabb márciusi időjárás esetén

